

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

19. září 2024*

„Kasační opravný prostředek – Institucionální právo – Jednotný status poslance Evropského parlamentu – Poslanci Evropského parlamentu zvolení v italských okresech – Přijetí rozhodnutí o důchodech italskou Poslaneckou sněmovnou – Změna výše důchodů italských národních poslanců – Odpovídající změna výše důchodů některých bývalých poslanců Evropského parlamentu zvolených v Itálii provedená Evropským parlamentem – Nahrazení rozhodnutí Parlamentu – Trvání právního zájmu na řízení o zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie“

Ve věci C-198/21 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek podaný na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie dne 29. března 2021,

Giacomo Santini, s bydlištěm v Trentu (Itálie),

Marco Cellai, s bydlištěm ve Florencii (Itálie),

Domenico Ceravolo, s bydlištěm v Noventa Padovana (Itálie),

Natalino Gatti, s bydlištěm v Nonantola (Itálie),

Rosa Maria Avitabile, jako dědička po Antoniovi Mazzonemu, s bydlištěm v Neapoli (Itálie),

Luigi Moretti, s bydlištěm v Nembro (Itálie),

Gabriele Sboarina, s bydlištěm ve Veroně (Itálie),

Lina Wuhler, s bydlištěm v Brescia (Itálie),

Patrizia Capraro, s bydlištěm v Římě (Itálie),

Luciana Meneghini, jako dědička po Ferrucciovi Pisonim, s bydlištěm v Trentu,

zástupce: M. Paniz, avvocato,

navrhovatelé,

další účastník řízení:

* Jednací jazyk: italština.

Evropský parlament, zástupci: S. Alves a S. Seyr, jako zmocněnkyně,

žalovaný v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení: C. Lycourgos, předseda senátu, O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot, S. Rodin (zpravodaj)
a L. S. Rossi, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 11. ledna 2024,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se Giacomo Santini, Marco Cellai, Domenico Ceravolo, Natalino Gatti, Rosa Maria Avitabile, jako dědička po Antoniovì Mazzonemu, Luigi Moretti, Gabriele Sboarina, Lina Wuhler, Patrizia Capraro a Luciana Meneghini, jako dědička po Ferrucciovi Pisonim, domáhají zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 10. února 2021, Santini a další v. Parlament (T-345/19, T-346/19, T-364/19 až T-366/19, T-372/19 až T-375/19 a T-385/19, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2021:78), kterým Tribunál zamítl jejich žalobu znějící na zrušení oznámení ze dne 11. dubna 2019, jakož i v případě L. Meneghini, jako dědičky F. Pisoniho, ze dne 8. května 2019, která byla pro každého z navrhovatelů vyhotovena Evropským parlamentem (dále jen společně „sporná rozhodnutí“) a která se týká úpravy výše důchodů, které navrhovatelé pobírají, v návaznosti na nabytí účinnosti dne 1. ledna 2019 rozhodnutí Ufficio di Presidenza della Camera dei deputati (úřad předsednictva Poslanecké sněmovny, Itálie) č. 14/2018 ze dne 12. července 2018 (dále jen „rozhodnutí č. 14/2018“), a dále na náhradu škody, která navrhovatelům údajně vznikla v důsledku těchto aktů.

I. Právní rámec

A. Unijní právo

1. Pravidla NPP

- 2 Článek 1 přílohy III pravidel pro poskytování náhrad a příspěvků poslancům Evropského parlamentu, ve znění platném do 14. července 2009 (dále jen „pravidla NPP“), stanovil:
„1. Všichni poslanci Evropského parlamentu mají nárok na starobní důchod.

2. Do zavedení důchodového pojištění Společenství pro všechny poslance Evropského parlamentu a za předpokladu, že v rámci vnitrostátního systému není poskytován žádný důchod nebo že se výše nebo podmínky tohoto důchodu neshodují s výší nebo podmínkami vztahujícími se na poslance národního parlamentu členského státu, v němž byl poslanec zvolen, je poslanci na jeho žádost vyplácen z rozpočtu Evropské unie (oddíl Parlament) prozatímní důchod.“

3 Článek 2 přílohy III pravidel NPP stanovil:

„1. Výše a podmínky tohoto důchodu se musí shodovat s výší a podmínkami důchodu poslanců dolní komory parlamentu členského státu, v němž byl poslanec Evropského parlamentu zvolen.

2. Poslanec požívající výhod podle čl. 1 odst. 2 je jako účastník tohoto systému povinen zaplatit do rozpočtu Evropské unie částku vypočtenou tak, aby se shodovala s celkovým příspěvkem, který platí poslanec dolní komory parlamentu členského státu, v němž byl dotyčný zvolen, podle vnitrostátních právních předpisů.“

4 Článek 3 odst. 1 a 2 přílohy III pravidel NPP zněl takto:

„1. Žádost o zařazení do tohoto prozatímního systému důchodového pojištění se podávají do dvanácti měsíců od začátku funkčního období poslance.

Po uplynutí této lhůty nabývá členství v systému důchodového pojištění účinnosti počínaje prvním dnem měsíce, ve kterém byla žádost doručena.

2. Žádosti o výplatu důchodu musí být podány do šesti měsíců od vzniku nároku.

Po uplynutí této lhůty je důchod vyplácen počínaje prvním dnem měsíce, ve kterém byla žádost doručena.“

2. Statut poslanců

5 Článek 25 odst. 1 a 2 rozhodnutí Evropského parlamentu 2005/684/ES, Euratom ze dne 28. září 2005 o přijetí statutu poslanců Evropského parlamentu (Úř. věst. 2005, L 262, s. 1, dále jen „statut poslanců“), které vstoupilo v platnost dne 14. července 2009, zní takto:

„1. Poslanci, kteří byli členy Parlamentu již před nabytím účinnosti tohoto statutu a byli znovu zvoleni, se mohou rozhodnout pro uplatňování dosavadního národního systému po celou dobu své činnosti, pokud jde o odměnu, odchodné a dávky pozůstalým.

2. Tyto platby jsou hrazeny z rozpočtu daného členského státu.“

6 Článek 28 odst. 1 statutu poslanců stanoví:

„Nárok na starobní důchod, který v okamžiku nabytí účinnosti tohoto statutu poslanec získal podle vnitrostátních právních předpisů, zůstává zachován v plném rozsahu.“

3. *Prováděcí opatření*

- 7 Bod 7 odůvodnění rozhodnutí předsednictva Evropského parlamentu 2009/C 159/01 ze dne 19. května a 9. července 2008, kterým se stanoví prováděcí opatření ke statutu poslanců Evropského parlamentu (Úř. věst. 2009, C 159, s. 1), ve znění rozhodnutí předsednictva Evropského parlamentu 2010/C 340/06 ze dne 13. prosince 2010 (Úř. věst. 2010, C 340, s. 6) (dále jen „prováděcí opatření“), uvádí:

„Je třeba [...] prostřednictvím přechodných ustanovení zajistit, aby osoby, které využívají určité služby poskytované na základě pravidel pro poskytování náhrad a příspěvků, mohly tyto služby využívat i po zrušení těchto pravidel v souladu se zásadou [ochrany] legitimního očekávání. Je také nutné zaručit zachování nároků na důchod nabytých na základě pravidel pro poskytování náhrad a příspěvků před vstupem statutu [poslanců] v platnost.“

- 8 Článek 49 odst. 1 prováděcích opatření stanoví:

„Poslanci, kteří vykonávali mandát po dobu alespoň jednoho celého roku, mají po skončení mandátu nárok na doživotní starobní důchod, který se vyplácí od prvního dne měsíce následujícího po měsíci, kdy dosáhnou věku 63 let.

Bývalý poslanec nebo jeho právní zástupce podá žádost o vyplácení starobního důchodu do šesti měsíců od vzniku nároku, s výjimkou případů vyšší moci. Po uplynutí této lhůty vzniká nárok na starobní důchod prvním dnem měsíce, ve kterém byla žádost doručena.“

- 9 Podle článku 73 prováděcích opatření vstoupila prováděcí opatření v platnost ve stejný den jako statut poslanců, tedy dne 14. července 2009.
- 10 Článek 74 prováděcích opatření stanoví, že s výhradou přechodných ustanovení uvedených v hlavě IV, a zejména článku 75 těchto prováděcích opatření, se pravidla NPP ruší dnem vstupu statutu poslanců v platnost.

- 11 Článek 75 prováděcích opatření zní takto:

„1. Pozůstalostní důchod, invalidní důchod, zvýšení invalidního důchodu kvůli vyživovaným dětem a starobní důchod poskytované v souladu s přílohami I, II a III pravidel [NPP] budou podle těchto příloh nadále vypláceny osobám, které byly jejich příjemci před vstupem statutu [poslanců] v platnost.

Pokud bývalý poslanec, který pobíral invalidní důchod, zemře po 14. červenci 2009, bude pozůstalostní důchod vyplácen jeho pozůstalému manželovi/pozůstalé manželce, stálému partnerovi bez manželského svazku nebo vyživovaným dětem za podmínek stanovených v příloze I pravidel [NPP].

2. Nárok na starobní důchod nabytý před vstupem statutu [poslanců] v platnost podle výše uvedené přílohy III zůstává zachován. Osobám, které získaly nárok v tomto důchodovém systému, se poskytuje důchod vypočtený na základě jejich nároků nabytých podle výše uvedené přílohy III, pokud splňují podmínky k tomu stanovené právními předpisy dotčeného členského státu a pokud předložily žádost podle čl. 3 odst. 2 výše uvedené přílohy III.“

B. Italské právo

- 12 Článek 1 odst. 1 až 3 rozhodnutí č. 14/2018 zní takto:

„1. Od 1. ledna 2019 se výše přímých a pozůstalostních doživotních příspěvků a poměrné části přímých a pozůstalostních doživotních příspěvků v rámci důchodového zabezpečení, na které byly nároky získány na základě právní úpravy platné ke dni 31. prosince 2011, vypočítává podle nových pravidel stanovených tímto rozhodnutím.

2. Nový výpočet podle předchozího odstavce se provádí vynásobením výše individuálního příspěvku konverzním koeficientem vztahujícím se k věku poslance ke dni, kdy poslanec získal nárok na doživotní příspěvek nebo na poměrnou dávku v rámci důchodového zabezpečení.

3. Použijí se konverzní koeficienty uvedené v tabulce 1, která tvoří přílohu tohoto rozhodnutí.“

II. Skutečnosti předcházející sporu

- 13 Skutečnosti předcházející sporu jsou uvedeny v bodech 14 až 21 napadeného rozsudku. Pro účely tohoto kasačního opravného prostředku je lze shrnout následovně.
- 14 Každý z navrhovatelů je buď bývalým členem Evropského parlamentu zvoleným v Itálii, nebo právním nástupcem takového bývalého poslance Evropského parlamentu, který pobírá starobní nebo pozůstalostní důchod (dále jen „důchod“).
- 15 Doplněním komentáře do důchodových výměrů za leden 2019 informoval Parlament navrhovatele o tom, že výše jejich důchodů může být změněna na základě rozhodnutí č. 14/2018 a tento nový výpočet může případně vést k vymáhání bezdůvodně vyplacených částek.
- 16 Od 1. ledna 2019 snížil Parlament na základě tohoto rozhodnutí podle čl. 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP výši důchodu navrhovatelů.
- 17 Nedatovaným oznámením vedoucího oddělení „Odměňování a sociální nároky poslanců“ generálního ředitelství (GŘ) Evropského parlamentu pro finance (dále jen „vedoucí oddělení“), jež bylo přiloženo k důchodovým výměrům navrhovatelů za únor 2019, Parlament nejprve upozornil navrhovatele na to, že jeho právní služba potvrdila automatickou použitelnost rozhodnutí č. 14/2018 na jejich situaci svým stanoviskem č. SJ-0836/18 ze dne 11. ledna 2019 (dále jen „stanovisko právní služby“). Dále, jakmile Parlament obdrží nezbytné informace od Camera dei deputati (Poslanecká sněmovna, Itálie), oznámí navrhovatelům novou výši jejich důchodů a přistoupí k vymáhání případného rozdílu v následujících dvanácti měsících. Konečně informoval navrhovatele, že konečná výše jejich důchodu bude stanovena formálním aktem, proti kterému bude možné podat stížnost nebo žalobu na neplatnost.
- 18 Spornými rozhodnutími vedoucí oddělení zaprvé informoval navrhovatele, že výše jejich důchodu bude upravena podle čl. 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP v rozsahu odpovídajícím snížení obdobných důchodů vyplacených v Itálii Poslaneckou sněmovnou bývalým národním poslancům na základě rozhodnutí č. 14/2018. Zadruhé výše důchodů navrhovatelů bude upravena od dubna 2019 se zpětnou účinností k 1. lednu 2019 na základě návrhů na stanovení nových částek důchodů, které jsou přílohou těchto rozhodnutí. Zatřetí sporná rozhodnutí poskytla

navrhovatelům lhůtu 30 dnů od jejich obdržení k předložení připomínek. V případě nepředložení připomínek budou účinky těchto rozhodnutí považovány za konečné a povedou zejména k vymáhání bezdůvodně obdržných částek za leden až březen 2019.

- 19 Vzhledem k tomu, že žádný z navrhovatelů takové připomínky ve stanovené lhůtě nepředložil, účinky sporných rozhodnutí se vůči nim staly po uplynutí této lhůty konečnými.

III. Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 20 Návrhy došlými kanceláři Tribunálu dne 10. června (věci T-345/19 a T-346/19), dne 17. června (věci T-364/19 a T-365/19), dne 18. června (věc T-366/19), dne 20. června (věci T-372/19 až T-375/19) a dne 25. června 2019 (věc T-385/19) podali navrhovatelé žaloby znějící na zrušení sporných rozhodnutí.
- 21 Na podporu žaloby vznesli navrhovatelé čtyři žalobní důvody. První žalobní důvod vycházel z nedostatku pravomoci autora sporných rozhodnutí a z protiprávnosti automatického použití rozhodnutí č. 14/2018. Druhý žalobní důvod vycházel z porušení ustanovení pravidel NPP, statutu poslanců a prováděcích opatření. Třetí žalobní důvod vycházel z porušení článku 28 statutu poslanců, jakož i článků 75 a 76 prováděcích opatření. Čtvrtý žalobní důvod vycházel z porušení článku 49 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a zásady legality trestů, jakož i z porušení zásad zákazu zpětné účinnosti a rovnosti. Pátý žalobní důvod vycházel z porušení práva na vlastnictví. Šestý žalobní důvod vycházel z porušení zásad ochrany legitimního očekávání, právní jistoty a ochrany nabytých práv. Sedmý žalobní důvod vycházel z porušení zásad odůvodněnosti, proporcionality a rovného zacházení. Osmý žalobní důvod vycházel z dalších důvodů porušení zásad odůvodněnosti, proporcionality, rovnosti a solidarity.
- 22 Napadeným rozsudkem Tribunál všechny tyto žalobní důvody zamítl, a tudíž zamítl tyto žaloby.

IV. Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastníků řízení

- 23 Navrhovatelé navrhuje, aby Soudní dvůr:
- napadený rozsudek zrušil;
 - zrušil sporná rozhodnutí a
 - uložil Parlamentu náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku a řízení před Tribunálem.
- 24 Parlament navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zamítl kasační opravný prostředek a
 - uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku a řízení před Tribunálem.

- 25 Dne 12. ledna 2022 předložil Enrico Falqui v rámci věci C-391/21 P, která se jej týká, kanceláři Soudního dvora kopii rozsudku Consiglio di giurisdizione della Camera dei deputati (Rada pro soudnictví Poslanecké sněmovny, Itálie) č. 4/2021 ze dne 23. prosince 2021 (dále jen „rozsudek č. 4/2021“), kterým bylo zrušeno rozhodnutí č. 14/2018. Tento dokument nebyl v této fázi založen do spisu.
- 26 Dne 9. března 2022 předložili navrhovatelé tentýž rozsudek kanceláři Soudního dvora.
- 27 V projednávané věci, jakož i ve věcech Falqui v. Parlament (C-391/21 P) a Coppo Gavazzi a další v. Parlament (C-725/20 P) předala soudní kancelář dne 16. března 2022 účastníkům řízení organizační opatření, o němž rozhodli soudce zpravodaj a generální advokátka na základě článku 62 jednacího řádu Soudního dvora, podle něhož byli účastníci řízení požádáni, aby předložili všechny dokumenty, které mohou mít vliv na předmět věci, která se jich týká, a zejména rozsudek č. 4/2021.
- 28 Dne 23. března 2022 předložili navrhovatelé v projednávané věci několik dokumentů, včetně rozsudku č. 4/2021. Dne 29. března 2022 předložil také Parlament několik dokumentů, včetně rozsudku č. 4/2021 a dokumentu nazvaného „Nová pravidla pro výpočet důchodů přijatá italskou Poslaneckou sněmovnou“. Tento orgán rovněž informoval Soudní dvůr, že po obdržení dodatečných vysvětlení, která si vyžádal od Poslanecké sněmovny ohledně konkrétního použití těchto pravidel, provede nový výpočet starobních důchodů navrhovatelů a zašle jim nový návrh rozhodnutí o stanovení jejich nároků na důchod, k němuž budou mít možnost předložit připomínky před přijetím konečného rozhodnutí.
- 29 Ve dnech 12. října a 29. listopadu 2022 předložil Parlament kanceláři Soudního dvora konečná rozhodnutí, kterými byla stanovena nová výše důchodů, jež bude vyplácena navrhovatelům od listopadu 2022, spolu s dlužnými nedoplatky (dále jen „nová rozhodnutí Parlamentu“).
- 30 Rozhodnutím ze dne 25. října 2022 vyzval předseda Soudního dvora účastníky řízení, aby upřesnili, zda se domnívají, že nová rozhodnutí Parlamentu nahradila sporná rozhodnutí *ex tunc* a po přijetí těchto nových rozhodnutí zůstal předmět sporu kasačního opravného prostředku zachován.
- 31 Dne 29. listopadu 2022 Parlament upřesnil, že má za to, že nová rozhodnutí Parlamentu nahradila sporná rozhodnutí s účinky *ex tunc*, ale že předmět sporu kasačního opravného prostředku zůstal zachován. Je totiž v zájmu účastníků řízení a řádného výkonu spravedlnosti, aby Soudní dvůr rozhodl o opodstatněnosti kasačního opravného prostředku za účelem vyjasnění otázky, zda je napadený rozsudek stížen nesprávným právním posouzením a zda Parlament může na základě čl. 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP přepočítat důchody navrhovatelů v případě změny použitelné vnitrostátní právní úpravy.
- 32 Dopisem došlým dne 29. listopadu 2022 navrhovatelé uvedli, že se domnívají, že všechny důvody kasačního opravného prostředku jsou nadále relevantní a aktuální, jelikož nová rozhodnutí Parlamentu nenahradila sporná rozhodnutí, která jsou nadále plně účinná a platná. Nová rozhodnutí Parlamentu, stejně jako sporná rozhodnutí, znamenají nový výpočet výše jejich důchodu, a tím, že mění podmínky zakládající jejich nárok na důchod, dochází k novému vymezení tohoto nároku se zpětnou a trvalou účinností. Rozhodnutí č. 14/2018 bylo totiž změněno pouze v části týkající se konverzního koeficientu vztahujícího se k věku poslance pobírajícího starobní důchod.

V. Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 33 V rámci projednávaného kasačního opravného prostředku předkládají navrhovatelé šest důvodů, jejichž cílem je v podstatě zpochybnit potvrzení opodstatněnosti výkladu článku 75 odst. 1 prováděcích opatření ve spojení s čl. 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP (dále jen „vnitřní pravidla Parlamentu“) Tribunálem, který vedl tento orgán k použití rozhodnutí č. 14/2018 za účelem úpravy výše jejich starobního důchodu. První až čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku, které je třeba zkoumat společně, vycházejí z nesprávného výkladu vnitřních pravidel Parlamentu a z porušení zásad právní jistoty, ochrany legitimního očekávání a proporcionality, práva na vlastnictví zakotveného v článku 17 Listiny, jakož i z nepřijetí aktu Parlamentem. Pátý důvod kasačního opravného prostředku vychází z nesprávného výkladu čl. 25 odst. 3 jednacího řádu Parlamentu. Šestý důvod kasačního opravného prostředku vychází z nesprávného právního posouzení, kterého se podle navrhovatelů Tribunál dopustil při posuzování řádného odůvodnění sporných rozhodnutí.

A. Úvodní poznámky týkající se trvání právního zájmu navrhovatelů na řízení

- 34 Z bodu 29 tohoto rozsudku vyplývá, že cílem nových rozhodnutí Parlamentu přijatých v průběhu řízení před Soudním dvorem je stanovit novou výši důchodů vyplácených navrhovatelům od listopadu 2022, spolu s dlužnými nedoplatky.
- 35 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora musí předmět sporu, jakož i právní zájem na řízení přetrvávat až do vydání soudního rozhodnutí, neboť jinak nebude vydáno rozhodnutí ve věci samé, což předpokládá, že kasační opravný prostředek může ve výsledku přinést prospěch účastníku řízení, který jej podal (rozsudek ze dne 4. září 2018, ClientEarth v. Komise, C-57/16 P, EU:C:2018:660, bod 43 a citovaná judikatura).
- 36 Právní zájem navrhovatele na řízení však nemusí v důsledku skutečnosti, že navrhovatelem napadený akt přestal v průběhu řízení vyvolávat účinky, nutně zaniknout (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. května 2013, Abdulrahim v. Rada a Komise, C-239/12 P, EU:C:2013:331, bod 62).
- 37 Za určitých okolností může mít navrhovatel nadále právní zájem na zrušení aktu zrušeného jeho autorem v průběhu řízení, aby autora napadeného aktu přiměl k tomu, že v budoucnu provede odpovídající změny a zabrání tak nebezpečí, že se protiprávnost, kterou je tento akt údajně postižen, v budoucnu zopakuje (rozsudek ze dne 6. září 2018, Bank Mellat v. Rada, C-430/16 P, EU:C:2018:668, bod 64 a citovaná judikatura).
- 38 V projednávané věci z odpovědi Parlamentu ze dne 29. listopadu 2022, shrnuté v bodě 31 tohoto rozsudku, jednoznačně vyplývá, že tento orgán si přeje i v budoucnu přepočítat důchody bývalých poslanců Evropského parlamentu v případě změny vnitrostátní právní úpravy uvedené v čl. 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP (dále jen „dynamický režim“).
- 39 Přestože Parlament nahradil sporná rozhodnutí novými rozhodnutími, zůstává skutečností, že všechna tato rozhodnutí jsou založena na výkladu vnitřních pravidel Parlamentu, podle něhož je Parlament povinen uplatňovat dynamický režim na bývalé poslance Evropského parlamentu pobírající starobní důchod a na osoby pobírající pozůstalostní důchod, které, jako navrhovatelé, spadají do působnosti příloh pravidel NPP (dále jen „dotyční bývalí poslanci Evropského parlamentu“).

- 40 Navrhovatelé přitom v rámci projednávaného kasačního opravného prostředku zpochybňují právě tento výklad. Z toho vyplývá, že bez ohledu na nahrazení sporných rozhodnutí *ex tunc* mají navrhovatelé i nadále právní zájem na konstatování, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když potvrdil opodstatněnost tohoto výkladu, který mohl Parlament uplatnit při přijímání rozhodnutí podobných sporným rozhodnutím nebo novým rozhodnutím Parlamentu v budoucnu, takže existuje nejen riziko opakování údajné protiprávnosti ve smyslu judikatury uvedené v bodě 37 tohoto rozsudku, ale rovněž riziko, že se Tribunál v případě žaloby na neplatnost proti takovým podobným rozhodnutím znovu dopustí údajných nesprávných právních posouzení, která jej vedla k potvrzení opodstatněnosti uvedeného výkladu.
- 41 Z nových rozhodnutí mimoto vyplývá, že Parlament je i nadále toho názoru, že vedoucí oddělení je oprávněn přijímat rozhodnutí o změně výše důchodů v případě změny ve vnitrostátní právní úpravě a tato rozhodnutí nemusí obsahovat odůvodnění týkající se jejich souladu s unijním právem.
- 42 Z toho vyplývá, že je třeba učinit závěr, že navrhovatelé mají nadále právní zájem na řízení před Soudním dvorem v rozsahu, v němž projednávaný kasační opravný prostředek směřuje proti odůvodnění napadeného rozsudku, které je nezbytnou oporou závěrů Tribunálu, podle nichž z vnitřních pravidel Parlamentu vyplývá, že zaprvé Parlament je povinen uplatnit dynamický režim na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu, zadruhé vedoucí oddělení má pravomoc k přijetí rozhodnutí o změně výše důchodů těchto bývalých poslanců a zatřetí Parlament není povinen v těchto rozhodnutích uvádět důvody pro jejich soulad s unijním právem.

B. K prvnímu až čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku

1. Argumentace účastníků řízení

- 43 Na podporu prvního až čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku jsou předkládány dvě samostatné výtky.
- 44 V rámci první výtky navrhovatelé Tribunálu vytýkají, že v bodě 81 napadeného rozsudku konstatoval, že příloha III pravidel NPP na ně zůstala použitelná po vstupu statutu poslanců v platnost, a dále že v bodě 90 napadeného rozsudku konstatoval, že vnitřní pravidla Parlamentu neporušují nabyté nároky dotyčných bývalých poslanců Evropského parlamentu.
- 45 V tomto ohledu navrhovatelé tvrdí, že článek 74 prováděcích opatření zrušil přílohu III pravidel NPP a ponechal v platnosti pouze přechodná ustanovení obsažená v hlavě IV těchto opatření, jakož i jejich článek 75. Od vstupu statutu poslanců v platnost byl obsah této přílohy III v době jejího zrušení zachován články 74 a 75 uvedených opatření, jak vyplývá zejména z bodu 7 odůvodnění prováděcích opatření.
- 46 Odkaz v článku 75 prováděcích opatření na přílohy pravidel NPP totiž musí být považován za odkaz na důchodovou dávku, která byla použitelná v době platnosti těchto příloh. Cílem tohoto ustanovení je chránit nabyté nároky dotyčných bývalých poslanců Evropského parlamentu, což je ostatně potvrzeno článkem 28 statutu poslanců.
- 47 Za těchto okolností by konstatování, že snížení výše důchodu nemá vliv na nabytý nárok na pobírání důchodu, vyžadovalo upřesnit okolnosti, za kterých tomu tak je, a rozlišovat mezi odstavci 1 a 2 článku 75 prováděcích opatření, což Tribunál neučinil.

- 48 V projednávané věci byla výše důchodů navrhovatelů vypočtena pomocí násobícího koeficientu stanoveného jednostranně a se zpětnou účinností úřadem předsednictva Poslanecké sněmovny na základě událostí, které by měly být podle pojistně matematické logiky považovány za nejisté, neboť jsou spojeny s budoucími a nejistými událostmi, jako je průměrná pravděpodobnost přežití příjemce ke dni vyplacení starobního důchodu a pravděpodobná existence manžela/manželky či dědiců pobírajících pozůstalostní důchod. V době změny výše důchodů navrhovatelů však bylo možné s jistotou určit, zda k těmto událostem již došlo, či nikoli.
- 49 I kdyby byl článek 2 přílohy III pravidel NPP v projednávaném případě použitelný na základě článku 75 prováděcích opatření, toto ustanovení se netýká podmínek vzniku nároku na důchod. Naproti tomu sporná rozhodnutí změnila nejen výši dotyčných důchodů, ale rovněž metodu výpočtu této částky, když nahradila metodu založenou na příjmech během doby mandátu dotyčných bývalých poslanců Evropského parlamentu metodou založenou na příspěvcích placených těmito poslanci, a to tak, jako by se vždy vypočítávaly podle metody vycházející z metody založené na příspěvcích. Navrhovatelé neměli v době, kdy byli v činné službě, možnost předvídat změnu, kterou přinesla sporná rozhodnutí, ani neměli možnost zvýšit své příspěvky do tohoto důchodového systému za účelem zmírnění jeho negativních účinků.
- 50 Podpůrně, a sice za předpokladu, že se uplatní rozlišení mezi nárokem na důchod a nárokem na důchodovou dávku, navrhovatelé tvrdí, že mají nejen nárok na důchod, ale i nárok na pobírání fixní částky starobního důchodu, jak vyplývá z článku 75 prováděcích opatření, takže mají nárok na pobírání částky důchodu odpovídající částce, kterou mohli očekávat v době, kdy platili své příspěvky. Sporná rozhodnutí způsobují nerovnováhu v neprospěch navrhovatelů, neboť zaplacené příspěvky neměly v té době žádný vliv na získání nároku na důchod nebo na rozsah tohoto nároku, a jejich výše tedy byla během prvních volebních období nízká, což v současné době penalizuje především nejstarší dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu, jako jsou navrhovatelé.
- 51 V rámci druhé výtky navrhovatelé tvrdí, že Tribunál porušil zásadu právní jistoty, zásadu ochrany legitimního očekávání, právo na vlastnictví zakotvené v článku 17 Listiny a zásadu proporcionality.
- 52 Zprvce stanovení důchodových nároků na základě nových pravidel porušuje zásadu právní jistoty, neboť tato zásada v souladu se samotným účelem článku 28 statutu poslanců a článku 75 prováděcích opatření brání zásahu do nabytých nároků.
- 53 Zadruhé tento nový způsob určení výše starobních důchodů porušuje zásadu ochrany legitimního očekávání, jelikož tato zásada brání jakékoli změně metod výpočtu, se kterými navrhovatelé dobrovolně souhlasili. Dotyční bývalí poslanci Evropského parlamentu totiž nevěděli o tom, že jejich důchodový systém je založen na automatickém odkazu na částky starobních důchodů bývalých poslanců parlamentu členského státu, ve kterém byli zvoleni.
- 54 Mimoto Tribunál nezohlednil skutečnost, že Parlament informoval navrhovatele o možném uplatnění rozhodnutí č. 14/2018 na ně až v průběhu roku 2019, tedy po datu, ke kterému se mělo uplatnit snížení výše jejich starobního důchodu, a sice od 1. ledna 2019, čímž jim ve skutečnosti poskytl ujistění o zachování dříve nabytého nároku.
- 55 Rozhodnutí č. 14/2018 ostatně nijak nezmiňuje dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu.

- 56 V každém případě Poslanecká sněmovna a Senato (Senát, Itálie) poskytly ujištění ohledně neměnnosti nároku navrhovatelů na důchod v souladu s články 27 a 28 statutu poslanců, jakož i s článkem 75 prováděcích opatření.
- 57 Pokud jde o zatřetí o právo na vlastnictví zakotvené v článku 17 Listiny, navrhovatelé uvádějí, že Tribunál konstatoval, že cíl, na který se Parlament odvolává, aby odůvodnil zásah do tohoto práva spornými rozhodnutími, je výslovně uveden v preambuli rozhodnutí č. 14/2018. Tato preambule však neuvádí, že má za cíl provést nový výpočet výše starobních důchodů. Mimoto Parlament ani rozhodnutí č. 14/2018 nepoukázaly na cíl obecného zájmu, který by tento zásah odůvodňoval.
- 58 Navrhovatelé rovněž zdůrazňují, že Tribunál v bodě 160 napadeného rozsudku rozlišil mezi porušením nároku na důchod a pouhou úpravou výše starobního důchodu. Tribunál však neuvedl, kde se nachází hranice, za kterou změna výše důchodu již nerespektuje podstatu práva na vlastnictví a vede k porušení nároku na důchod jako takového.
- 59 Kromě toho Tribunál v bodě 172 napadeného rozsudku nesprávně konstatoval, že snížení výše důchodů navrhovatelů mělo za cíl přizpůsobit výši důchodů vyplácených všem poslancům Parlamentu metodě výpočtu na základě příspěvků, a to na základě obsahu rozhodnutí č. 14/2018.
- 60 Podle navrhovatelů se tyto úvahy Tribunálu pohybují v kruhu. Opírají se totiž o ustanovení italského práva, a nikoli o cíl obecného zájmu uznaný unijním právním řádem, třebaže spadají do rámce přezkumu souladu sporných rozhodnutí s právem na vlastnictví zakotveným Listinou.
- 61 Mimoto uvedené úvahy zkreslily metodu výpočtu výše starobních důchodů stanovenou rozhodnutím č. 14/2018, kterou nelze považovat za založenou na příspěvcích, jelikož podle čl. 1 odst. 4 tohoto rozhodnutí je výše doživotních příspěvků omezená. Kromě toho se nová metoda výpočtu stanovená uvedeným rozhodnutím neopírá o individuálně určenou sazbu příspěvků, nýbrž o stejnou sazbu pro všechny dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu. Bývalý poslanec Evropského parlamentu, který během svého mandátu platil příspěvky vypočtené podle sazby vyšší, než je tato stejná sazba, tak ztratil výhodu z části příspěvku přesahující uvedenou sazbu.
- 62 Začtvrté metoda výpočtu výše starobních důchodů zavedená rozhodnutím č. 14/2018 rovněž prokazuje porušení zásady proporcionality v rozsahu, v němž vychází ze sazby příspěvků, která není individualizovaná.
- 63 Sporná rozhodnutí uložila příliš velkou individuální zátěž, zejména nejstarším navrhovatelům. Natalino Gatti, kterému je v současné době 80 let, je penalizován nejvíce, neboť výše jeho starobního důchodu byla snížena o 61 %, přestože v Parlamentu zasedal po dvě volební období. Pokud jde o D. Ceravola, jemuž je nyní 91 let, tato částka byla snížena o 47 %. Ferrucciovi Pisonimu, jemuž bylo v době jeho smrti 83 let, byla uvedená částka snížena o 24 %, byť vykonával stejnou funkci ve stejném období jako D. Ceravola, kterému byla stejná částka snížena o 47 %.
- 64 Porušení zásady proporcionality je ve vztahu k uvedenému odůvodnění o to zjevnější, vezme-li se v úvahu, že příspěvkový důchodový systém byl v Itálii poprvé zaveden dne 1. ledna 1996 a od 1. ledna 2012 byl rozšířen na většinu pracovníků. Naproti tomu sporná rozhodnutí ukládají příspěvkový systém navrhovatelům za období placení příspěvků před rokem 1995, kdy tento příspěvkový systém v Itálii neexistoval.

- 65 Parlament tvrdí, že první až čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku musí být zčásti odmítnuty jako nepřípustné a zčásti zamítnuty jako neopodstatněné.

2. Závěry Soudního dvora

a) Úvodní poznámky

- 66 V rámci první výtky navrhovatelé na základě vnitřních pravidel Parlamentu zpochybňují zachování dynamického režimu po vstupu statutu poslanců v platnost a tvrdí, že takový režim porušuje nabyté nároky na pobírání starobního důchodu.
- 67 Takovou výtkou tedy navrhovatelé v podstatě zpochybňují opodstatněnost výkladu vnitřních pravidel Parlamentu, podle kterého je tento orgán povinen na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu uplatnit dynamický režim.
- 68 Totéž platí pro druhou výtku v rozsahu, v němž v této části navrhovatelé tvrdí, že použití nových pravidel pro výpočet výše jejich důchodu není v souladu se zásadou právní jistoty, jelikož tato nová pravidla porušují nabyté nároky na pobírání důchodu, ani se zásadou ochrany legitimního očekávání, jelikož ta brání jakémukoli snížení výše důchodu, na kterou měli mít navrhovatelé nárok, když dobrovolně vstoupili do systému zavedeného článkem 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP.
- 69 Naproti tomu v rozsahu, v němž navrhovatelé v této druhé výtce vytýkají Tribunálu, že nezohlednil zaprvé skutečnost, že je Parlament informoval o možném uplatnění rozhodnutí č. 14/2018 opožděně, zadruhé, že toto rozhodnutí nezmiňuje dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu, a zatřetí, že Poslanecká sněmovna a Senát poskytly ujištění ohledně neměnnosti nároku navrhovatelů na důchod, nekritizují, a to ani nepřímo, odůvodnění napadeného rozsudku, které je nezbytnou oporou rozhodnutí Tribunálu potvrzujícího opodstatněnost výkladu vnitřních pravidel Parlamentu, podle něhož je tento orgán povinen uplatňovat dynamický režim na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu.
- 70 Pokud jde o třetí výtku v rozsahu, v němž v ní navrhovatelé Tribunálu vytýkají, že posoudil soulad sporných rozhodnutí s právem na vlastnictví zakotveným Listinou nikoli s ohledem na cíl uznáný unijním právem, nýbrž s ohledem na cíl sledovaný rozhodnutím č. 14/2018, napadají v podstatě soulad výkladu vnitřních pravidel Parlamentu, podle kterého je tento orgán povinen uplatnit dynamický režim na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu, s unijním právem.
- 71 Navrhovatelé naproti tomu nezpochybňují opodstatněnost výkladu vnitřních pravidel Parlamentu, když Tribunálu zaprvé vytýkají, že neupřesnil hranici, za kterou změna výše starobního důchodu již nerespektuje podstatu práva na vlastnictví a vede k porušení nároku na důchod jako takového, zadruhé, že rozhodl, že cíl, na který se Parlament odvolává, aby odůvodnil zásah do tohoto práva spornými rozhodnutími, je výslovně uveden v preambuli rozhodnutí č. 14/2018 a zatřetí, že zkreslil metodu výpočtu důchodů stanovenou tímto rozhodnutím.
- 72 Pokud jde o čtvrtou výtku vycházející z porušení zásady proporcionality, je třeba uvést, že v této výtce navrhovatelé tvrdí, že rozhodnutí č. 14/2018 není v souladu s touto zásadou z důvodu zaprvé metody výpočtu důchodů stanovené tímto rozhodnutím, zadruhé dopadu, který má tato metoda na situaci navrhovatelů, a zatřetí historického kontextu, do něhož je uvedené rozhodnutí

zasazeno. Takovou výtkou tedy navrhovatelé nezpochybňují, a to ani nepřímou, výklad vnitřních pravidel Parlamentu, podle kterého je tento orgán povinen na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu uplatnit dynamický režim.

- 73 Z toho vyplývá, že první až čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je třeba zkoumat pouze v rozsahu, v němž navrhovatelé v těchto důvodech kritizují výklad vnitřních pravidel Parlamentu, podle kterého je Parlament povinen na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu uplatňovat dynamický režim, z důvodu, že takový výklad zaprvé z těchto pravidel nevyplývá, zadruhé není v souladu se zásadami právní jistoty a ochrany legitimního očekávání a zatřetí není v souladu s právem na vlastnictví zakotveným v článku 17 Listiny.

b) K věci samé

1) K tvrzenému porušení vnitřních pravidel Parlamentu

- 74 Navrhovatelé Tribunálu v podstatě vytýkají, že v bodě 99 napadeného rozsudku rozhodl, že Parlament mohl platně vycházet ze svých vnitřních pravidel za účelem použití dynamického režimu na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu.
- 75 Nejprve je třeba podotknout, že podle čl. 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP „[v]ýše a podmínky tohoto důchodu se musí shodovat s výší a podmínkami důchodu poslanců dolní komory parlamentu členského státu, v němž byl poslanec Evropského parlamentu zvolen“.
- 76 Jak v podstatě uvedl Tribunál v bodě 86 napadeného rozsudku, ze slov „[v]ýše a podmínky tohoto důchodu se musí shodovat“ vyplývá, že Parlament je povinen uplatnit na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu taková pravidla pro výpočet důchodů, jaká se uplatňují na poslance parlamentu členského státu, v němž byli tito bývalí poslanci Evropského parlamentu zvoleni. Jinými slovy, tento orgán je povinen uplatnit dynamický režim na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu.
- 77 Tento výklad článku 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP je v souladu s cílem, který toto ustanovení sleduje, jak vyplývá z čl. 1 odst. 2 této přílohy.
- 78 Posledně uvedené ustanovení totiž stanoví, že důchod uvedený v čl. 2 odst. 1 zmíněné přílohy mohou pobírat pouze bývalí poslanci Evropského parlamentu, ve vztahu k nimž důchodový systém členského státu, ve kterém byli zvoleni, nestanoví důchod, nebo pokud se výše nebo způsob výpočtu důchodu, na který mají nárok, neshodují s výší nebo způsobem výpočtu vztahujícím se na poslance národního parlamentu.
- 79 Cílem článku 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP je tedy především umožnit bývalým poslancům Evropského parlamentu, kteří se nacházejí v situaci uvedené v čl. 1 odst. 2 této přílohy, aby s nimi bylo zacházeno stejně jako s poslanci Evropského parlamentu, jejichž vnitrostátní důchodový systém stanovil starobní důchod, jehož výše nebo způsob výpočtu se shodovaly s výší nebo způsobem výpočtu vztahujícím se na poslance jejich národního parlamentu.
- 80 Výklad tohoto ustanovení v tom smyslu, že ukládá Parlamentu, aby na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu použil dynamický režim, tak má za následek, že se na ně, stejně jako na ostatní bývalé poslance Evropského parlamentu, vztahují změny pravidel pro výpočet výše důchodů poslanců jejich národního parlamentu.

- 81 Mimoto důchodový systém zavedený článkem 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP byl na základě prováděcích opatření zachován po vstupu statutu poslanců v platnost, pokud jde o dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu, kteří začali pobírat starobní důchod na základě tohoto systému před tímto vstupem v platnost.
- 82 Článek 74 prováděcích opatření stanoví, že se pravidla NPP ruší dnem vstupu tohoto statutu v platnost, a dále, že tímto zrušením nejsou dotčena přechodná ustanovení hlavy IV těchto opatření, a zejména jejich článek 75.
- 83 Podle čl. 75 odst. 1 prováděcích opatření se starobní důchody přiznané na základě přílohy III pravidel NPP nadále vyplácejí osobám, které tyto dávky pobíraly přede dnem vstupu statutu poslanců v platnost.
- 84 Jak Tribunál uvedl v bodě 88 napadeného rozsudku, ze znění tohoto ustanovení, konkrétně z kogentní povahy formulace „budou podle [přílohy III pravidel NPP] nadále vypláceny“, jakož i z použití oznamovacího způsobu [budoucího] času v této formulaci, je třeba vyvodit, že dynamický režim zůstává použitelný na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu po vstupu statutu poslanců v platnost.
- 85 Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelé, se tudíž Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 81 napadeného rozsudku konstatoval, že ustanovení přílohy III pravidel NPP nebyla po vstupu statutu poslanců v platnost zrušena.
- 86 Výklad čl. 75 odst. 1 prováděcích opatření, podle něhož dynamický režim zůstává použitelný na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu po vstupu statutu poslanců v platnost, není vyvrácen, na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelé, odstavcem 2 tohoto ustanovení, bodem 7 odůvodnění prováděcích opatření, ani článkem 28 statutu poslanců.
- 87 Pokud jde nejprve o čl. 75 odst. 2 první větu prováděcích opatření, ten stanoví, že „[n]árok na starobní důchod nabytý před vstupem statutu [poslanců] v platnost podle [...] přílohy III [pravidel NPP] zůstává zachován“.
- 88 Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelé, přitom z tohoto ustanovení nelze vyvodit žádnou záruku, a to, ani pokud jde o vyplácení starobního důchodu vypočteného na základě pravidel pro výpočet vnitrostátních důchodů použitelných ke dni vstupu statutu poslanců v platnost, a ani o fixní a neměnnou výši důchodu v okamžiku zařazení do důchodového systému zavedeného článkem 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP.
- 89 Tribunál v bodě 146 napadeného rozsudku správně uvedl, že statut poslanců a prováděcí opatření zavedly dva po sobě následující důchodové systémy, které zahrnují dva druhy důchodových nároků, a sice zaprvé nároky na starobní důchod nabyté do 14. července 2009, tj. data vstupu uvedeného statutu v platnost na základě vnitřních pravidel Parlamentu, a zadruhé nároky na starobní důchod nabyté od tohoto data na základě článku 49 prováděcích opatření.
- 90 V tomto kontextu se čl. 75 odst. 1 prováděcích opatření uplatňuje, jak konstatoval Tribunál v bodě 92 napadeného rozsudku, na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu, včetně některých navrhovatelů, kteří do unijního rozpočtu platili příspěvky na základě čl. 2 odst. 2 přílohy III pravidel NPP a začali pobírat starobní důchod před vstupem statutu poslanců

v platnost, zatímco čl. 75 odst. 2 prováděcích opatření se uplatňuje na poslance Evropského parlamentu, kteří sice také platili tyto příspěvky, ale ke dni vstupu statutu poslanců v platnost ještě nezačali pobírat starobní důchod.

- 91 V souladu s druhou větou článku 75 odst. 2 prováděcích opatření totiž „[o]sobám, které získaly nárok [podle přílohy III pravidel NPP], se poskytuje důchod vypočtený na základě jejich nároků nabytých podle [této přílohy], pokud splňují podmínky k tomu stanovené právními předpisy dotčeného členského státu a pokud předložily žádost podle čl. 3 odst. 2 výše uvedené přílohy III“.
- 92 Vzhledem k tomu, že čl. 75 odst. 2 druhá věta prováděcích opatření stanoví podmínky, které musí splňovat bývalí poslanci Evropského parlamentu, aby mohli pobírat důchod vypočtený na základě jejich nároků nabytých podle přílohy III pravidel NPP, toto ustanovení se nepoužije na takové bývalé poslance Evropského parlamentu, kteří začali pobírat důchod na základě této přílohy před vstupem statutu poslanců v platnost, jako jsou navrhovatelé.
- 93 Kromě toho jelikož druhá věta čl. 75 odst. 2 prováděcích opatření stanoví, že dotčení bývalí poslanci Evropského parlamentu pobírají starobní důchod podle přílohy III pravidel NPP na základě nabytých nároků, pojem „nabytý nárok na starobní důchod“ ve smyslu tohoto článku 75 odst. 2 musí být chápán, jak Tribunál právem zdůraznil v bodě 91 napadeného rozsudku, tak, že se týká nároků na důchod vyplývajících z příspěvků placených individuálně každým z dotčených bývalých poslanců Evropského parlamentu, které představují základ pro výpočet starobního důchodu, který se jim vyplácí na základě článku 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP. Tento pojem tedy nelze chápat v tom smyslu, že by odkazoval na údajný nárok na pobírání fixní a neměnné částky starobního důchodu vypočtené na základě vnitrostátních pravidel platných v době vstupu statutu poslanců v platnost nebo v okamžiku zařazení do důchodového systému zavedeného tímto ustanovením.
- 94 Pokud jde dále o bod 7 odůvodnění prováděcích opatření, tento bod uvádí, že „osoby, které využívají určité služby poskytované na základě pravidel pro poskytování náhrad a příspěvků [musí][...] tyto služby využívat i po zrušení těchto pravidel v souladu se zásadou [ochrany] legitimního očekávání“, a dále že „[j]e také nutné zaručit zachování nároků na důchod nabytých na základě pravidel pro poskytování náhrad a příspěvků před vstupem statutu [poslanců] v platnost“.
- 95 Z tohoto bodu odůvodnění vyplývá, že upřesňuje, že dávky přiznané podle této právní úpravy jsou nadále vypláceny a nelze z toho vyvodit, že by se tato právní úprava přestala uplatňovat po uvedeném datu.
- 96 Pojem „nabyté nároky na důchod“ má tedy v tomto bodě odůvodnění stejný rozsah jako v čl. 75 odst. 2 prováděcích opatření, jak je upřesněn v bodě 93 tohoto rozsudku.
- 97 Tribunál mohl v bodě 90 napadeného rozsudku právě v tomto kontextu přezkumu vnitřních pravidel Parlamentu konstatovat, aniž se dopustil nesprávného právního posouzení, že vnitřní pravidla Parlamentu neporušují nabyté nároky na důchod.
- 98 Pokud jde konečně o článek 28 statutu poslanců, jak Tribunál právem uvedl v bodě 93 napadeného rozsudku, toto ustanovení se uplatňuje na důchodové nároky, které bývalí poslanci Evropského parlamentu získali nikoli na základě přílohy III pravidel NPP, nýbrž na základě vnitrostátních důchodových systémů. Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelé, toto ustanovení jako takové nemá vliv na výklad čl. 75 odst. 1 prováděcích opatření.

99 Jak ze znění, tak z kontextu a účelu vnitřních pravidel Parlamentu tedy vyplývá, že se Tribunál v bodě 99 napadeného rozsudku nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Parlament mohl platně vycházet ze svých vnitřních pravidel za účelem použití dynamického režimu na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu.

2) K tvrzenému porušení zásad ochrany legitimního očekávání a právní jistoty, jakož i práva na vlastnictví zakotveného v článku 17 Listiny

100 Navrhovatelé tvrdí, že výklad vnitřních pravidel Parlamentu podaný Tribunálem je v rozporu se zásadami ochrany legitimního očekávání a právní jistoty, jakož i s právem na vlastnictví zakotveným v článku 17 Listiny.

101 Podle obecné interpretační zásady musí být předpis unijního práva vykládán v co největším možném rozsahu způsobem, který nezpochybní jeho platnost, a v souladu s veškerým primárním právem, zejména s ustanoveními Listiny. Je-li tedy možný více než jeden výklad znění předpisu sekundárního unijního práva, je třeba dát přednost výkladu, v rámci něhož je ustanovení v souladu s primárním právem, před výkladem, který vede ke zjištění, že ustanovení je s primárním právem neslučitelné (rozsudek ze dne 21. června 2022, Ligue des droits humains, C-817/19, EU:C:2022:491, bod 86 a citovaná judikatura).

102 Pokud jde nejprve o zásadu ochrany legitimního očekávání, navrhovatelé tvrdí, že skutečnost, že se stali členy důchodového systému zavedeného čl. 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP, jim na základě této zásady zaručuje, že výše jejich starobního důchodu bude vypočtena podle pravidel platných v okamžiku jejich zařazení do tohoto systému.

103 Podle judikatury Soudního dvora se nikdo nemůže účinně dovolávat porušení uvedené zásady, pokud mu správa neposkytla konkrétní ujištění. Možnost dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání má každá osoba, u které orgán vyvolal podložené naděje. Ujištění způsobilá vzbudit takovéto naděje jsou tvořena přesnými, nepodmíněnými a shodujícími se informacemi z oprávněných a spolehlivých zdrojů bez ohledu na formu, v jaké jsou tyto informace sděleny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. ledna 2019, Deza v. ECHA, C-419/17 P, EU:C:2019:52, body 69 a 70 a citovaná judikatura).

104 Je-li naproti tomu opatrná a obezřetná osoba s to předvídat přijetí unijního opatření, které se může nepříznivě dotknout jejich zájmů, nemůže se dovolávat zásady ochrany legitimního očekávání, pokud je toto opatření přijato (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. ledna 2019, Deza v. ECHA, C-419/17 P, EU:C:2019:52, bod 71 a citovaná judikatura).

105 Skutečnost, že se navrhovatelé stali členy důchodového systému zavedeného článkem 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP, jim však v okamžiku jejich zařazení do tohoto systému nezaložila nárok na pobírání předvídatelné, fixní a neměnné částky starobního důchodu. Jak totiž Tribunál v bodech 211 a 212 napadeného rozsudku právem rozhodl, jediným přesným a nepodmíněným ujištěním, které jim mohl Parlament poskytnout, bylo ujištění, že dotyčné osoby budou na základě vnitřních pravidel Parlamentu pobírat starobní důchod, jehož výše a podmínky se shodují s výší a podmínkami vztahujícími se na poslance parlamentu členského státu, ve kterém byli zvoleni, v souladu s dynamickým režimem.

106 Z toho vyplývá, že výklad vnitřních pravidel Parlamentu, podle kterého je Parlament povinen uplatňovat dynamický režim na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu, je v souladu se zásadou ochrany legitimního očekávání.

- 107 Pokud jde dále o právo na vlastnictví, navrhovatelé tvrdí, že se Tribunál v bodě 171 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když konstatoval, že posouzení cíle obecného zájmu sledovaného spornými rozhodnutími nemůže přehlížet cíle, které vedly k přijetí rozhodnutí č. 14/2018.
- 108 Je třeba připomenout, že Tribunál v bodě 163 napadeného rozsudku rozhodl, že i když sporná rozhodnutí nevedou k prostému upření důchodů navrhovatelů, nic to nemění na tom, že snižují jejich výši, čímž omezují jejich právo na vlastnictví.
- 109 Následně Tribunál v bodech 164 až 179 napadeného rozsudku zkoumal, zda toto omezení splňuje požadavky čl. 52 odst. 1 Listiny připomenuté v bodě 157 tohoto rozsudku. V tomto ohledu Tribunál v bodě 171 uvedeného rozsudku rozhodl, že posouzení cíle obecného zájmu sledovaného spornými rozhodnutími nelze provést bez ohledu na cíle, které vedly k přijetí rozhodnutí č. 14/2018. Tribunál po přezkumu souladu těchto rozhodnutí s právem na vlastnictví, který provedl v bodech 172 až 178 téhož rozsudku s přihlédnutím k těmto cílům, v těchto mezích v bodě 180 tohoto rozsudku rozhodl, že výtka vycházející z porušení práva na vlastnictví musí být zamítnuta.
- 110 Podle judikatury Soudního dvora musí být rozsah tohoto práva s ohledem na čl. 52 odst. 3 Listiny vymezen s přihlédnutím k článku 1 dodatkového protokolu č. 1 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950, který zakotvuje uvedené právo (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. června 2017, Florescu a další, C-258/14, EU:C:2017:448, bod 49).
- 111 Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že nároky vyplývající z placení příspěvků do systému sociálního zabezpečení představují pro účely tohoto článku 1 majetková práva (rozsudek ze dne 13. června 2017, Florescu a další, C-258/14, EU:C:2017:448, bod 50).
- 112 Mimoto snížení výše starobního důchodu, které může mít vliv na kvalitu života dotčené osoby, představuje omezení jejího práva na vlastnictví (v tomto smyslu viz rozsudek ESLP ze dne 1. září 2015, Da Silva Carvalho Rico v. Portugalsko, CE:ECHR:2015:0901DEC001334114, § 33).
- 113 Vzhledem k tomu, že výklad vnitřních pravidel Parlamentu, podle kterého je Parlament povinen uplatnit dynamický režim na dotčené bývalé poslance Evropského parlamentu, může vést k takovému snížení výše jejich důchodu, může tento výklad vést k omezení práva na vlastnictví zakotveného v článku 17 Listiny.
- 114 Právo na vlastnictví přitom není právem absolutním, a jeho výkon tedy může být předmětem omezení zejména za předpokladu, že jsou odůvodněna cíli obecného zájmu, které Unie sleduje (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. června 2017, Florescu a další, C-258/14, EU:C:2017:448, bod 51, jakož i citovaná judikatura).
- 115 Podle čl. 52 odst. 1 Listiny je totiž každé omezení práva na vlastnictví zakotveného v článku 17 Listiny v souladu s posledně uvedeným ustanovením, pokud je stanoveno zákonem, respektuje podstatu práva na vlastnictví a při dodržení zásady proporcionality je nezbytné a skutečně odpovídá cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého.

- 116 Pokud jde na prvním místě o požadavek, aby každé omezení výkonu základních práv bylo stanoveno zákonem, vyplývá z něj, že akt dovolující zásah do těchto práv musí sám definovat rozsah omezení výkonu dotyčného práva s tím, že zaprvé tento požadavek nevylučuje, aby dotčené omezení bylo formulováno dostatečně širokým způsobem, aby se mohlo přizpůsobit odlišným případům, jakož i změnám situace, a zadruhé Soudní dvůr může případně upřesnit výkladem konkrétní rozsah omezení jak s ohledem na skutečné znění dotčené právní úpravy Unie, tak na její obecnou systematiku a cíle, které sleduje, vykládané s ohledem na základní práva zaručená Listinou (rozsudek ze dne 21. června 2022, *Ligue des droits humains*, C-817/19, EU:C:2022:491, bod 114).
- 117 Jak je uvedeno v bodě 99 tohoto rozsudku, jak ze znění, tak z kontextu a účelu vnitřních pravidel Parlamentu, která mají obecnou působnost ve vztahu k poslancům Evropského parlamentu, a lze je tedy považovat za ekvivalent „zákona“ ve smyslu čl. 52 odst. 1 Listiny na vnitřní úrovni tohoto orgánu, vyplývá [obdobně viz posudek 1/15 (*Dohoda PNR EU-Kanada*) ze dne 26. července 2017, EU:C:2017:592, body 145 a 146], že uvedený orgán je povinen uplatňovat dynamický režim na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu.
- 118 Na druhém místě Tribunál jakožto soud rozhodující ve věci samé mohl, aniž by se dopustil nesprávného právního posouzení, v bodech 160 a 179 napadeného rozsudku konstatovat, že navrhovatelé nepředložili konkrétní důkazy, které by mohly prokázat, že snížení výše jejich důchodů porušilo podstatu jejich práva na vlastnictví nebo mělo být kvalifikováno jako nepřiměřené.
- 119 Pokud jde zatřetí o otázku, zda dynamický režim a snížení výše důchodů, které z něj mohou vyplývat, jsou nezbytné a skutečně odpovídají jednomu nebo více cílům obecného zájmu uznaným Uní, je třeba konstatovat, že se Tribunál v bodě 171 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když podotkl, že s ohledem na čl. 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP je přijetí sporných rozhodnutí nutně závislé na volbách učiněných příslušnými italskými orgány, takže „[p]osouzení [...] cíle obecného zájmu [...] [sledovaného spornými rozhodnutími] nemůže přehlížet cíle, které vedly k přijetí rozhodnutí č. 14/2018“.
- 120 Cíle sledované rozhodnutím č. 14/2018, použitelným na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu na základě dynamického režimu, jsou totiž čistě vnitrostátní povahy. Jako takové tedy nemohou odůvodnit snížení výše starobních důchodů, jelikož tyto částky jsou vypláceny v rámci důchodového systému zavedeného nikoli na základě vnitrostátního práva, nýbrž na základě unijního práva, a jsou hrazeny z unijního rozpočtu.
- 121 Tribunál tudíž v bodech 172 až 178 napadeného rozsudku rovněž neprávem zohlednil cíle sledované tímto vnitrostátním rozhodnutím pro účely posouzení, zda bylo porušení práva navrhovatelů na vlastnictví vyplývající ze sporných rozhodnutí odůvodněné.
- 122 Je však třeba připomenout, že došlo-li při odůvodnění rozsudku Tribunálu k porušení unijního práva, ale jeho výrok se z jiných právních důvodů jeví jako opodstatněný, nemůže takové porušení vést ke zrušení tohoto rozsudku a je třeba odůvodnění nahradit a kasační opravný prostředek zamítnout (rozsudek ze dne 14. prosince 2023, *Komise v. Amazon.com a další*, C-457/21 P, EU:C:2023:985, bod 51, jakož i citovaná judikatura).
- 123 Je tedy třeba ověřit, zda se zamítnutí výtky vycházející z porušení práva na vlastnictví zakotveného v článku 17 Listiny jeví jako opodstatněné z jiných právních důvodů, než jsou důvody stížené vadou uvedenou v bodech 119 a 121 tohoto rozsudku.

- 124 V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že použití dynamického režimu na bývalé poslance Evropského parlamentu, kteří se nacházejí v situaci uvedené v čl. 1 odst. 2 přílohy III pravidel NPP, sleduje cíl obecného zájmu uznaný Unií, jelikož má za cíl, jak vyplývá z bodu 79 tohoto rozsudku, zacházet stejným způsobem na jedné straně s poslanci Evropského parlamentu, kteří buď nebyli účastníky důchodového systému v členském státě, ve kterém byli zvoleni, nebo byli účastníky důchodového systému, jehož výše nebo způsob výpočtu důchodu se neshodovaly s výší nebo způsobem výpočtu vztahujícím se na poslance národního parlamentu, a na druhé straně s poslanci Evropského parlamentu, jejichž vnitrostátní důchodový systém takovou výší nebo způsobem výpočtu důchodu, jež se shodovaly s výší nebo způsobem výpočtu vztahujícím se na poslance národního parlamentu, stanovil.
- 125 Uplatnění dynamického režimu na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu skutečně odpovídá tomuto cíli rovného zacházení, jelikož má za následek, že obě kategorie poslanců Evropského parlamentu uvedené v předchozím bodě podléhají vždy vnitrostátním pravidlům pro výpočet starobních důchodů poslanců parlamentu dotyčného členského státu.
- 126 Toto uplatnění bylo mimoto nezbytné k dosažení uvedeného cíle, jelikož k rovnému zacházení s uvedenými kategoriemi poslanců Evropského parlamentu mohlo vést pouze sladění výše nebo způsobu výpočtu důchodu, jak je stanoveno v čl. 2 odst. 1 přílohy III pravidel NPP ve spojení s čl. 1 odst. 2 této přílohy.
- 127 Bez ohledu na nesprávné právní posouzení uvedené v bodech 119 a 121 tohoto rozsudku se tedy jeví, že zamítnutí výtky vycházející z porušení práva na vlastnictví zakotveného v článku 17 Listiny je opodstatněné, jelikož dotčené omezení práva na vlastnictví splňuje všechny podmínky stanovené v čl. 52 odst. 1 Listiny.
- 128 Pokud jde konečně o zásadu právní jistoty, navrhovatelé tvrdí, že rozlišení mezi „nabytými nároky na důchod“ a „výší důchodů“, jak jej provedl Tribunál, vede k nesprávnému závěru, že dynamický režim je s touto zásadou v souladu.
- 129 V rámci přezkumu souladu sporných rozhodnutí se zásadou právní jistoty Tribunál v bodě 196 napadeného rozsudku připomněl, že již z bodů 81 až 97 tohoto rozsudku vyplývá, že „nabyté nároky na důchod“ je třeba odlišovat od „výše důchodů“. Tribunál v této souvislosti uvedl, že i když jsou „nároky na důchod“ definitivně nabyty a nemohou být změněny a jsou-li starobní důchody nadále vypláceny, nic nebrání tomu, aby byla výše těchto důchodů upravena směrem nahoru, nebo dolů, což byl Parlament povinen učinit v projednávané věci s ohledem na svou povinnost uplatnit dynamický režim na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu.
- 130 V bodě 206 napadeného rozsudku Tribunál uzavřel svou analýzu, když rozhodl, že navrhovatelé neprokázali, že zásada právní jistoty byla v projednávaných věcech porušena. Z vnitřních pravidel Parlamentu totiž vyplývalo, že nové výše starobních důchodů navrhovatelů nabývají účinnosti dne 1. ledna 2019. Tribunál přitom připomněl, že tato vnitřní pravidla dalece předcházela 1. lednu 2019, a nikoli následovala toto datum. Navrhovatelé navíc neprokázali ani netvrdili, že Parlament tyto nové výše uplatnil před 1. lednem 2019, tedy před datem stanoveným k tomuto účelu rozhodnutím č. 14/2018. Konečně podle Tribunálu Parlament v lednu 2019 informoval navrhovatele o možné použitelnosti pravidel rozhodnutí č. 14/2018 ve vztahu k nim, což jim tento orgán potvrdil v únoru 2019. Tribunál z toho vyvodil, že navrhovatelé byli seznámeni se změnou pravidel použitelných na výpočet výše jejich starobního důchodu před tím, než byla přijata sporná rozhodnutí.

- 131 V tomto ohledu je třeba připomenout, že zásada právní jistoty vyžaduje, aby unijní právní úprava umožnila dotyčným osobám přesně se seznámit s rozsahem povinností, které jim uvedená úprava ukládá a tyto osoby měly možnost jednoznačně znát svá práva a povinnosti a postupovat podle toho (rozsudek ze dne 9. listopadu 2023, *Global Silicones Council a další v. Komise*, C-558/21 P, EU:C:2023:839, bod 99 a citovaná judikatura).
- 132 Nové zákony, které přinášejí změny staršího zákona, se tak použijí, není-li stanoveno jinak, na budoucí účinky situací, které vznikly za jeho platnosti. Jinak je tomu pouze u situací, které vznikly a byly s konečnou platností dovršeny za působnosti dřívějšího zákona a zakládají nabytá práva. Právo je považováno za nabyté, pokud skutečnost, která vedla k jeho vzniku, nastala před legislativní změnou. To však není případ práva, u kterého skutečnost, která jej zakládá, nenastala za působnosti právního předpisu, který se změnil (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2023, *Grossetête v. Parlament*, C-714/21 P, EU:C:2023:187, bod 84 a citovaná judikatura).
- 133 Pokud jde konkrétně o nárok na pobírání starobního důchodu, tento nárok může být v zásadě považován za nabytý až v okamžiku, kdy nastala skutečnost zakládající tento nárok, tj. v okamžiku, kdy se důchod stane vymahatelným (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2023, *Grossetête v. Parlament*, C-714/21 P, EU:C:2023:187, body 85 až 87).
- 134 To však neznamená, že jakákoli změna způsobu výpočtu důchodu, která má za následek snížení této částky uplatněné na základě právní úpravy přijaté poté, co se tento důchod stal vymahatelným, představuje zásah do těchto nabytých nároků.
- 135 V této souvislosti je třeba připomenout, že v unijním právu neexistuje zásada, podle níž nabytá práva nemohou být v žádném případě změněna nebo omezena. Za určitých podmínek je možné tato práva změnit (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2023, *Grossetête v. Parlament*, C-714/21 P, EU:C:2023:187, body 88 a 89).
- 136 V projednávaném případě mohl Tribunál na základě skutečností uvedených zejména v bodě 206 napadeného rozsudku právem dospět k závěru, že použití dynamického režimu, jak je stanoveno v příloze III pravidel NPP a v článku 75 prováděcích opatření, je slučitelné se zásadou právní jistoty.
- 137 S ohledem na výše uvedené je třeba první až čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku zamítnout v rozsahu, v němž jimi navrhovatelé zpochybňují výklad vnitřních pravidel Parlamentu, podle kterého je Parlament povinen na dotyčné bývalé poslance Evropského parlamentu uplatnit dynamický režim, jako zčásti neopodstatněné a zčásti irelevantní.

C. K pátému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného výkladu článku 25 odst. 3 jednacího řádu Parlamentu

1. Argumentace účastníků řízení

- 138 Navrhovatelé tvrdí, že Tribunál v bodech 70 až 72 napadeného rozsudku nesprávně dospěl k závěru, že vedoucí oddělení měl pravomoc k přijetí sporných rozhodnutí, jelikož měl řádné další pověření.

- 139 Z informací poskytnutých na jednání před Tribunálem vyplývá, že sporná rozhodnutí byla ve skutečnosti přijata právní službou Parlamentu, jelikož uvedený vedoucí oddělení je ponechal na posouzení této služby a sám neprovedl žádnou analýzu, ani nevypracoval žádné vlastní odůvodnění. Kromě toho sporná rozhodnutí měla být přijata předsednictvem Parlamentu, jelikož představují akty mimořádné správy. Vzhledem k tomu, že tato rozhodnutí jsou součástí nové, komplexní a nepředvídané situace, což mimoto potvrzuje zapojení právní služby Parlamentu, měl být ověřen jejich soulad s normami a zásadami vyšší právní síly unijního právního řádu před jejich přijetím. Nejedná se tedy o čistě technická rozhodnutí, jejichž přijetím mohl být pověřen vedoucí oddělení.
- 140 Parlament tvrdí, že pátý důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut jako neopodstatněný.

2. Závěry Soudního dvora

a) Úvodní poznámky

- 141 V rámci pátého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelé zpochybňují zejména pravomoc vedoucího oddělení k přijetí sporných rozhodnutí. S ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 37 tohoto rozsudku je třeba zkoumat opodstatněnost této výtky, jelikož se navrhovatelé v této výtce dovolávají protiprávnosti, která se může v budoucnu opakovat.
- 142 Naproti tomu výtky, která je rovněž vznesena v rámci tohoto pátého důvodu kasačního opravného prostředku, v níž navrhovatelé vytýkají vedoucímu oddělení, že neprovedl žádnou jinou analýzu či nevypracoval žádné jiné odůvodnění než ty, které jsou obsaženy ve stanovisku právní služby Parlamentu, představuje předložení Soudnímu dvoru skutkového tvrzení, které Soudní dvůr nemůže zkoumat v rámci kasačního opravného prostředku, pokud není předložen argument vycházející ze zkreslení skutkového stavu nebo nesprávného právního posouzení, kterého se dopustil Tribunál.
- 143 V souladu s čl. 256 odst. 1 SFEU a čl. 58 prvním pododstavcem statutu Soudního dvora Evropské unie je totiž kasační opravný prostředek omezen na právní otázky. Pouze Tribunál je příslušný ke zjištění a posouzení relevantního skutkového stavu a k hodnocení důkazů. Posouzení relevantního skutkového stavu a důkazů tedy nepředstavuje, s výhradou případu, kdy by došlo k jejich zkreslení, právní otázku, která podléhá jako taková přezkumu Soudního dvora v rámci řízení o kasačním opravném prostředku (rozsudek ze dne 28. září 2023, Changmao Biochemical Engineering v. Komise, C-123/21 P, EU:C:2023:708, bod 121 a citovaná judikatura).
- 144 Z toho vyplývá, že pátý důvod kasačního opravného prostředku musí být meritorně zkoumán v rozsahu, v němž obsahuje výtku vycházející z nedostatku pravomoci uvedeného vedoucího oddělení k přijetí sporných rozhodnutí, a že tento důvod kasačního opravného prostředku je ve zbývajících částech nepřijatelný.

b) K věci samé

- 145 Je třeba poukázat na to, že Tribunál v bodě 71 napadeného rozsudku konstatoval, že vedoucí oddělení byl jmenován další pověřenou schvalující osobou pro rozpočtovou položku 1030 týkající se starobních důchodů uvedených v příloze III pravidel NPP rozhodnutím generálního ředitele Parlamentu pro finance FINS/2019-01 ze dne 23. listopadu 2018 a toto rozhodnutí výslovně

uvádí, že vedoucí oddělení je oprávněn zejména k přijímání právních i rozpočtových závazků, potvrzování výdajů a schvalování plateb, ale také k sestavení odhadů pohledávek, stanovení inkasních nároků a vydávání inkasních příkazů.

- 146 V bodě 72 napadeného rozsudku Tribunál zejména uvedl, že pravidla stanovená prováděcími opatřeními a pravidly NPP, jak byla přijata předsednictvem Parlamentu, nebyla vedoucím oddělení změněna, ale pouze jím byla uplatněna.
- 147 Za těchto okolností Tribunál v bodě 73 napadeného rozsudku rozhodl, že vedoucí oddělení měl pravomoc k přijetí sporných rozhodnutí.
- 148 Vzhledem k tomu, že rozhodnutí generálního ředitele Parlamentu pro finance FINS/2019-01 ze dne 23. listopadu 2018 opravňuje vedoucího oddělení zejména k přijímání právních i rozpočtových závazků, potvrzování výdajů a schvalování plateb, ale také k sestavení odhadů pohledávek, stanovení inkasních nároků a vydávání inkasních příkazů, je toto rozhodnutí formulováno dostatečně široce na to, aby zahrnovalo situace, jichž se dovolávají navrhovatelé, a sice situace nové, komplexní a nepředvídané v oblastech pověření.
- 149 Navrhovatelé mimoto netvrdí, že toto rozhodnutí obsahuje výhradu týkající se pravomoci použít primární unijní právo, a zejména ustanovení Listiny, při přijímání rozhodnutí spadajících do těchto oblastí.
- 150 Kromě toho čl. 25 odst. 3 jednacího řádu Parlamentu neobsahuje, na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelé, žádnou výhradu pravomoci ve prospěch předsednictva Parlamentu. Podle tohoto ustanovení totiž „[p]ředsednictvo přijímá finanční, organizační a administrativní rozhodnutí ve věcech týkajících se poslanců na návrh generálního tajemníka nebo politické skupiny“. Z uvedeného ustanovení nelze dovodit ani údajné rozlišování mezi akty mimořádné správy, jejichž přijetí je vyhrazeno předsednictvu Parlamentu, a akty běžné správy, jejichž přijetím by byl pověřen vedoucí oddělení.
- 151 Výtku vycházející z nedostatku pravomoci vedoucího oddělení je tudíž neopodstatněná.
- 152 Z toho vyplývá, že pátý důvod kasačního opravného prostředku musí být odmítnut jako zčásti nepřipustný a zamítnut jako zčásti neopodstatněný.

D. K šestému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení Tribunálu při posuzování odůvodnění sporných rozhodnutí

1. Argumentace účastníků řízení

- 153 Navrhovatelé vytýkají Tribunálu, že se dopustil nesprávného právního posouzení při posuzování odůvodnění sporných rozhodnutí.
- 154 Vzhledem k tomu, že Parlament má povinnost zkoumat slučitelnost s normami unijního práva vyšší právní síly, mělo být toto zkoumání doplněno odůvodněním. Stanovisko právní služby, na které se odvolává Parlament, není pro tento účel dostačující, jelikož zaprvé není zmíněno ve sporných rozhodnutích, ani k nim není připojeno v příloze, a zadruhé obsahuje pouze velmi částečný a stručný přezkum dodržení norem vyšší právní síly a základních zásad Unie.

- 155 Mimoto se Tribunál v bodech 57 a 178 napadeného rozsudku dopustil pochybení, když rozhodl, že čl. 1 odst. 7 rozhodnutí č. 14/2018 zaručuje celkovou přiměřenost zásahu tím, že umožňuje zvýšit částku důchodu osob, které nemají žádný jiný roční příjem a trpí vážným onemocněním. Tato zvýšení mají omezený dosah a toto ustanovení rozhodnutí č. 14/2018 nemůže představovat platnou ochrannou doložku ve prospěch ostatních osob, na které se toto rozhodnutí nevztahuje. Kromě toho bylo uvedené ustanovení zrušeno Radou pro soudnictví Poslanecké sněmovny, takže Tribunál založil své posouzení proporcionality na neexistujícím ustanovení.
- 156 Parlament tvrdí, že šestý důvod kasačního opravného prostředku musí být odmítnut jako nepřipustný a podpůrně zamítnut jako neopodstatněný.

2. Závěry Soudního dvora

a) Úvodní poznámky

- 157 V rámci šestého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelé Tribunálu vytýkají, že nekonstatoval, že Parlament porušil svou povinnost odůvodnit sporná rozhodnutí. Podle navrhovatelů měl Parlament nejen ověřit, zda je uplatňování rozhodnutí č. 14/2018 slučitelné s unijním právem, ale rovněž výslovně uvést ve sporných rozhodnutích důvody, proč měl za to, že tomu tak je. Tribunál neprávem kvalifikoval jako relevantní analýzu rozhodnutí č. 14/2018 obsaženou ve stanovisku právní služby a týkající se zejména přiměřenosti tohoto rozhodnutí.
- 158 Tento důvod kasačního opravného prostředku se týká výkladu vnitřních pravidel Parlamentu, jelikož směřuje ke zpochybnění toho, že podle těchto pravidel může být vnitrostátní důchodový systém automaticky použit na bývalé poslance Evropského parlamentu bez odůvodněného posouzení slučitelnosti takového použití s unijním právem.
- 159 Šestý důvod kasačního opravného prostředku je tudíž třeba zkoumat z meritorního hlediska.

b) K věci samé

- 160 Jak vyplývá z přezkumu prvního až čtvrtého důvodu projednávaného kasačního opravného prostředku, Tribunál mohl v bodech 86 a 89 napadeného rozsudku právem konstatovat, že Parlament byl povinen použít na navrhovatele stejná pravidla týkající se výše a podmínek důchodů, jako jsou pravidla stanovená italským právem.
- 161 Tribunál v týchž bodech rovněž právem uvedl, že Parlament se může této povinnosti zprostit v případě, že by takové použití vedlo k porušení normy unijního práva vyšší právní síly, jako je obecná zásada tohoto práva nebo ustanovení Listiny.
- 162 Ačkoli tedy navrhovatelé správně zdůrazňují, že je na Parlamentu, aby se ujistil, že použití jeho vnitřních pravidel spočívajících v úpravě důchodů jeho bývalých poslanců v závislosti na vývoji vnitrostátních systémů neodporuje obecným zásadám unijního práva nebo Listině, nevyplyvá z toho, že sporná rozhodnutí měla uvádět důvody, proč měl Parlament za to, že dotčená úprava je slučitelná s těmito zásadami a s Listinou.
- 163 V této souvislosti je třeba připomenout, že požadavek odůvodnění unijních právních aktů stanovený v čl. 296 druhém pododstavci SFEU musí být posuzován v závislosti na okolnostech projednávaného případu, a to zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů

a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání vysvětlení. Není tedy požadováno, aby odůvodnění aktu vylíčkovalo všechny skutkové a právní okolnosti, které by mohly být považovány za relevantní [rozsudek ze dne 30. ledna 2024, Agencia „Patna infrastruktura“ (evropské financování silniční infrastruktury), C-471/22, EU:C:2024:99, bod 26 a citovaná judikatura].

- 164 S ohledem na tuto judikaturu je třeba nepochybně konstatovat, že autorovi sporných rozhodnutí příslušelo, aby v těchto rozhodnutích uvedl důvody týkající se vnitřních pravidel Parlamentu, které vedly tento orgán k úpravě důchodů adresátů těchto rozhodnutí.
- 165 Naproti tomu od tohoto autora nelze vyžadovat, aby mimo jiné upřesnil, z jakých důvodů měl Parlament za to, že ani obecné zásady unijního práva, ani Listina nebrání jeho rozhodnutí. Přiznat takový dosah požadavku odůvodnění by znamenalo, že autor aktu by musel uvést nejen důvody svého rozhodnutí, ale rovněž důvody, proč měl za to, že není důvodné toto rozhodnutí nepřijmout. S výhradou zvláštních situací, které nesouvisí s projednávanou věcí, přitom nelze mít za to, že pro účely pochopení odůvodnění autora aktu je nezbytné, aby poskytl analýzu slučitelnosti svého rozhodnutí s obecnými zásadami unijního práva a s Listinou.
- 166 Z toho vyplývá, že šestý důvod kasačního opravného prostředku je neopodstatněný.
- 167 Vzhledem k tomu, že všechny důvody předložené navrhovateli na podporu jejich kasačního opravného prostředku byly zamítnuty, je třeba kasační opravný prostředek zamítnout v plném rozsahu.

VI. K nákladům řízení

- 168 Na základě čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se použije na základě čl. 184 odst. 1 tohoto jednacího řádu na řízení o kasačním opravném prostředku, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 169 Vzhledem k tomu, že Parlament požadoval náhradu nákladů řízení a navrhovatelé neměli ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit, že ponesou vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Parlamentem.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) **Giacomo Santini, Marco Cellai, Domenico Ceravolo, Natalino Gatti, Rosa Maria Avitabile, jako dědička po Antoniovì Mazzonemu, Luigi Moretti, Gabriele Sboarina, Lina Wuhler, Patrizia Capraro a Luciana Meneghini, jako dědička po Ferrucciovi Pisonim, ponesou vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Evropským parlamentem.**

Podpisy